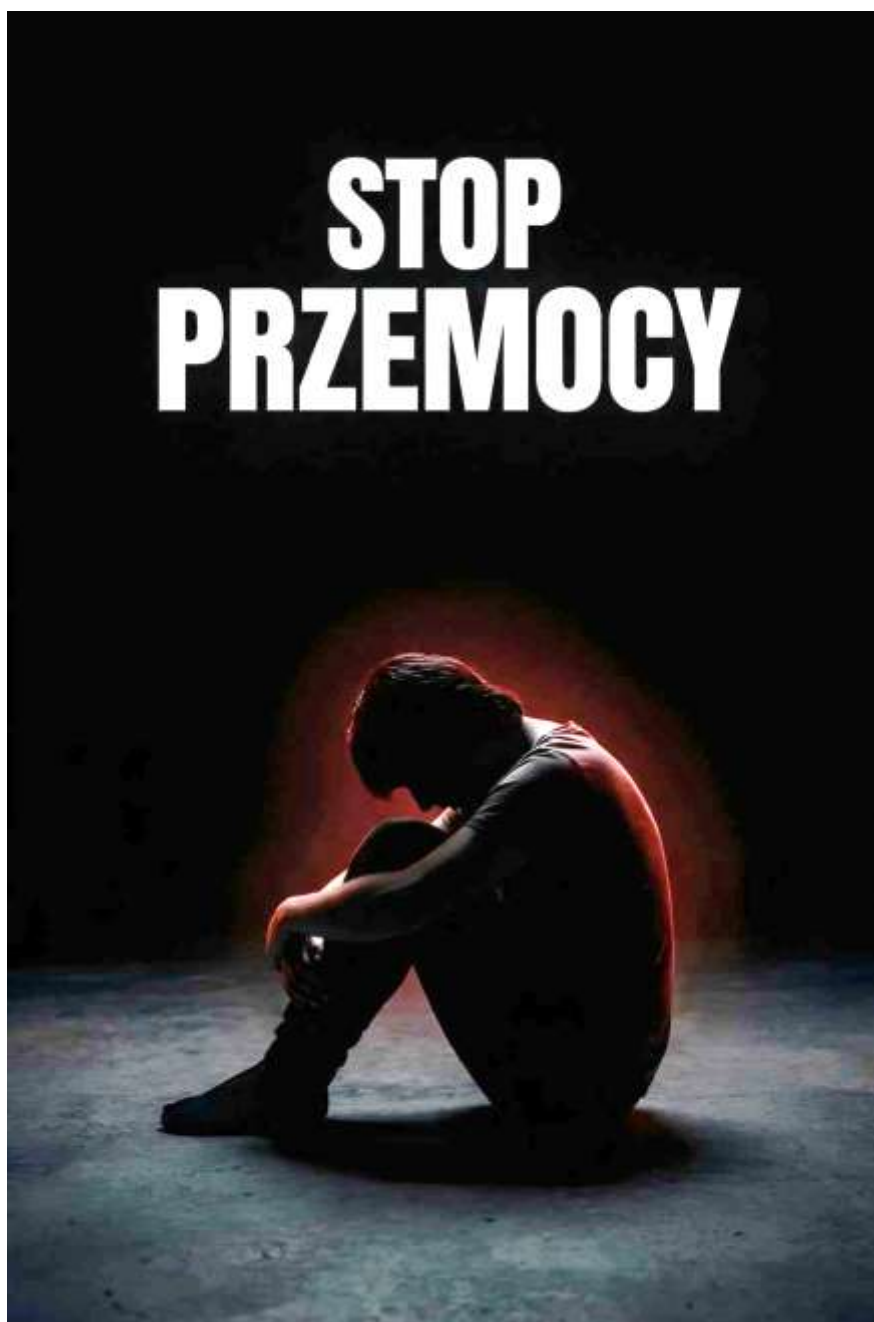

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W TARNOWSKICH GÓRACH NA LATA 2021-2025
w roku 2025**

Tarnowskie Góry 2026

WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tarnowskich Górach na lata 2021 - 2025 stanowił systemowe ujęcie działań w zakresie ograniczania rozmiaru przemocy, poprawy bezpieczeństwa rodzin oraz minimalizacji szkód spowodowanych stosowaniem przemocy.

Program ustanowiony został uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach nr XXXI/342/2021 z dnia 17.02.2021 r. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Zespołowi Interdyscyplinarnemu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tarnowskich Górach, którego obsługę organizacyjno-techniczną oraz finansową zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W czasie obowiązywania niniejszego Programu miała miejsce nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w wyniku której m.in. zastąpiono sformułowanie „przemoc w rodzinie” „przemocą domową” a nazwę „grupy robocze” zmieniono na „grupy diagnostyczno-pomocowe”. Mając powyższe na uwadze w przedmiotowym sprawozdaniu ujednolicono nazewnictwo do aktualnie obowiązującego.

Program adresowany jest do całej społeczności Miasta Tarnowskie Góry, świadków przemocy, osób stosujących przemoc i przede wszystkim osób doznających przemocy. W realizacji Programu uczestniczą przedstawiciele wszystkich służb i instytucji zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej z terenu Gminy:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Urzędu Miejskiego,
- Komendy Powiatowej Policji,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówek leczenia odwykowego, w tym Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Tarnogórskiego Ośrodka Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- Sądu Rejonowego,
- Prokuratury Rejonowej,
- placówek oświatowych, w tym Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- placówek służby zdrowia,
- organizacji pozarządowych.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie i kompleksowo rozwiązać problemu przemocy.

W Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- **profilaktyka:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową,
- **ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych),
- **oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,
- **podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

REALIZACJA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest *Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Tarnowskie Góry.*

CELE SZCZEGÓŁOWE

I. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Zadanie 1

Diagnoza i analiza zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Tarnowskie Góry.

W 2025 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wpłynęły **124 formularze** Niebieska Karta część A, które dokumentowały wystąpienie przemocy domowej lub podejrzenie jej występowania. Jest to liczba porównywalna z rokiem poprzednim, kiedy do Zespołu wpłynęło 126 formularzy Niebieska Karta część A. Najwięcej formularzy zostało sporządzonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji, ponieważ to Policja jest pierwszą instytucją, która reaguje w sytuacji gorącej przemocy. Tabela poniżej przedstawia liczbę sporządzonych Niebieskich Kart z podziałem na poszczególne podmioty uprawnione do wszczynania procedury.

Tabela 1. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta część A z podziałem na podmioty uprawnione do ich wypełniania

Rok	KPP	MOPS	PCPR	OŚWIATA	OCHRONA ZDROWIA	RAZEM
2025	92	15	3	11	3	124

Wśród wszystkich 124 formularzy Niebieskie Karty część A procedurę Niebieskie Karty wszczęto w **92** rodzinach. Pozostałe formularze dokumentowały:

- kolejny akt przemocy w rodzinach, w których procedura NK była już w trakcie realizacji (23 formularze),
- procedury prowadzone tylko w odniesieniu do sprawców przemocy przebywających na terenie naszej gminy (8 formularzy),
- procedurę przekazaną do realizacji przez inny Zespół Interdyscyplinarny w związku z przeprowadzeniem się całej rodziny na teren naszej gminy (1 formularz wraz z wytworzoną wcześniej dokumentacją).

Łącznie w 2025 roku w Tarnowskich Górach prowadzono 183 procedury Niebieskie Karty w tym:

- w 92 rodzinach procedura została wszczęta w roku 2025,
- w 82 rodzinach procedura była kontynuowana z lat poprzednich,

- w 8 rodzinach działania podejmowane były tylko z osobą stosującą przemoc, która przebywała na terenie gminy Tarnowskie Góry, natomiast pozostałe działania podejmowała gmina miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy

- w 1 przypadku procedura NK została wszczęta w innej gminie, a po przeprowadzeniu się rodziny do Tarnowskich Gór jest prowadzona przez tut. Zespół Interdyscyplinarny.

Dane statystyczne w odniesieniu do rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty kształtują się w następujący sposób: procedurą były objęte 174 rodziny, w przypadku 9 rodzin procedura NK została zakończona w 2025 roku oraz w tym samym roku ponownie wszczęta.

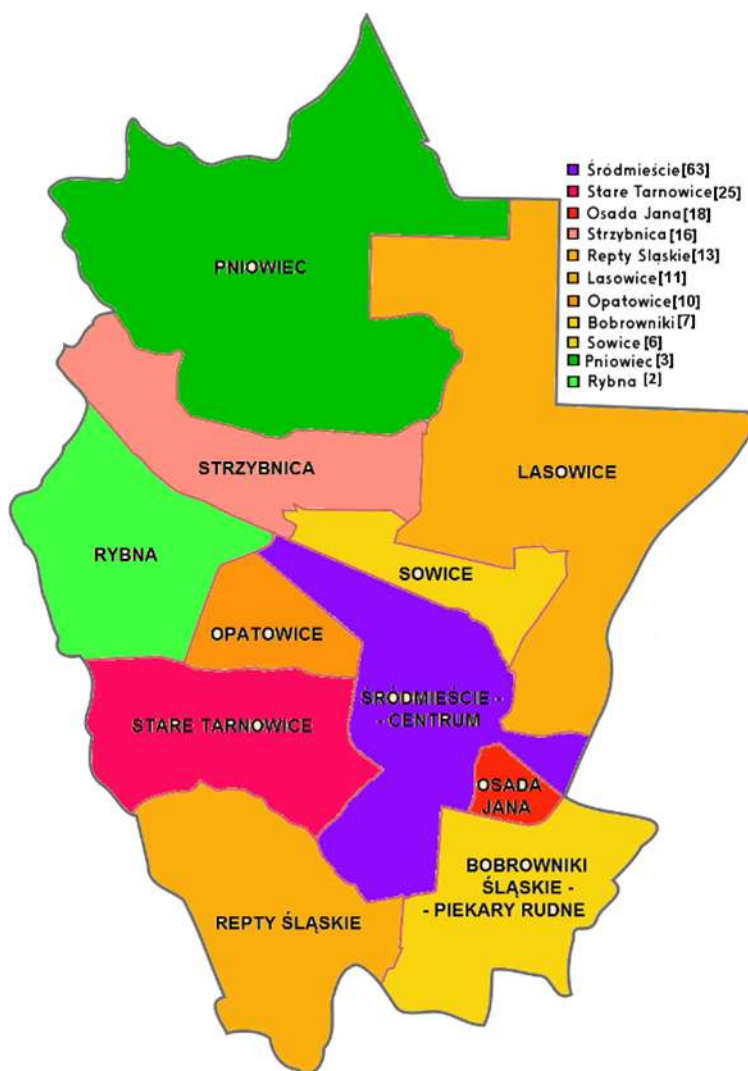
W latach 2022-2024 liczba rodzin objętych procedurą NK w niewielkim stopniu, ale systematycznie malała, natomiast w ostatnim roku znowu odnotowano ich wzrost. Tabela poniżej przedstawia, jak kształtowała się liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2022-2025.

Tabela 2 Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w latach 2022-2025.

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych procedurą NK	172	165	161	174

Najwięcej rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty zamieszkiwało w dzielnicy Śródmieście – 63 rodziny. Zjawisko przemocy domowej licznie odnotowano także w dzielnicach: Stare Tarnowice (25 rodziny), Osada Jana (18 rodzin) oraz Strzybnica (16 rodzin). Najmniej rodzin z ujawnioną przemocą zamieszkiwało w dzielnicach Rybna (2 rodziny) oraz Pniowiec (3 rodziny)

Poniższa mapa przedstawia podział miasta na dzielnice, z zaznaczeniem ilości rodzin objętych procedurą NK.

Wśród 174 rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w 2025 roku, 34 rodziny, tj. 19,5% rodzin objętych procedurą NK korzystało z różnych form wsparcia w MOPS, w tym 19 rodzin miało przyznanego asystenta rodziny, 20 osób otrzymywało pomoc finansową, 3 osoby (w tym matka z dzieckiem w wieku niemowlęcym) zostały umieszczone w Zespole Mieszkań Treningowych i Wspomaganych.

Osobami najczęściej narażonymi na doznawanie przemocy domowej od wielu lat niezmiennie są kobiety. W 2025 roku stanowiły one 55,9 % ogółu osób doświadczających przemocy. Z roku na rok rośnie natomiast liczba dzieci objętych procedurą Niebieskie Karty. W tym miejscu można postawić pytanie, czy rośnie rzeczywisty problem stosowania przemocy wobec dzieci czy też częściej dochodzi do jej ujawnienia. W 2024 roku dzieci stanowiły 30,4% ogólnej liczby osób doświadczającej przemocy, a w 2025 roku odsetek ten wyniósł już 38,1%. Tabela 3 przedstawia liczbę osób doświadczających przemocy objętych procedurą Niebieskie Karty w 2025 roku z podziałem na kobiety, mężczyzn oraz dzieci.

Tabela 3. Liczba osób doznających przemocy w roku 2025

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2025	104	11	71

Dla każdej rodziny objętej procedurą Niebieskie Karty Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Podstawowy skład grupy stanowią pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji. Skład grupy może być poszerzany o przedstawicieli innych podmiotów, które mogą działać na rzecz rodziny. W przypadku występowania problemu alkoholowego skład grupy poszerzany jest o przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdy w rodzinie są małoletnie dzieci powoływani są przedstawiciele placówek oświatowych – przedszkoli, szkół. W 2025 roku odbyło się **527** posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych. Nadrzędnym celem grupy diagnostyczno-pomocowej jest doprowadzenie do zatrzymania przemocy domowej. Dopiero w sytuacji, kiedy wszyscy członkowie grupy są przekonani, że przemoc ustała i istnieje uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego jej stosowania, procedura Niebieskie Karty może zostać zakończona. Po zakończeniu procedury jeszcze przez okres 9 miesięcy członkowie grup monitorują sytuację w rodzinie.

W 2025 roku procedurę Niebieskie Karty zakończono w 109 rodzinach. W 70 przypadkach powodem zakończenia było ustanie przemocy, a w 39 rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

Zadanie 2

Udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy.

W 2025 roku zakupiono i rozpropagowywano pakiet ulotek i plakatów informacyjno-profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz promowania właściwych metod wychowawczych, np.

- „Klaps nie jest metodą wychowawczą”
- „Cyberprzemoc. Doświadczasz wirtualnie, odczuwasz realnie”
- „Hejt to słabość, nie siła”
- „Przemoc wobec osób starszych. Jak rozpoznać, jak reagować”
- „Przemoc wobec dzieci. Jak rozpoznać, jak reagować”.

- „Przemoc domowa. Gdzie szukać wsparcia, jak reagować”
- „Warto wiedzieć, by zapobiegać. Rodzaje przemocy domowej”

W 2025 roku Zespół nie organizował konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej ponieważ konferencja taka odbyła się w listopadzie 2024 roku.

Zadanie 3

Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla osób i rodzin zagrożonych przemocą.

Kontynuowano współpracę z Polskim Centrum Mediacji, z siedzibą przy ul. Zamkowej 8 w Tarnowskich Górach, głównie w zakresie wsparcia rodzin pozostających w silnym konflikcie, gdzie procedura Niebieskie Karty została uruchomiona, jednak nie zdiagnozowano zjawiska przemocy oraz rodzin nie potrafiących dojść do porozumienia w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi.

Zadanie 4

Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół wszystkich szczebli.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy określa warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Jednostki oświatowe opracowały jasne i spójne standardy postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Placówki oświatowe wszystkich szczebli prowadziły działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy podczas spotkań z rodzicami, w trakcie wywiadówek oraz spotkań indywidualnych. Organizowano pogadanki dla rodziców na temat wprowadzonych w placówce „Standardów ochrony małoletnich”, agresji rówieśniczej, przeciwdziałania zjawisku agresji werbalnej i fizycznej, hejtu, cyberprzemocy, autoagresji. Kształtowano w rodzicach nawyk zwracania uwagi na bezpieczeństwo dzieci w Internecie, podnoszono świadomość zagrożeń, wzmacniano kompetencje wychowawcze. Uświadamiano rodziców, jakie są rodzaje, formy oraz skutki przemocy. Zwiększano świadomość rodziców na temat kryzysów rozwojowych, objawów

depresji, promowano placówki działające na rzecz dzieci i młodzieży. Wysyłano rodzicom linki i odnośniki o tematyce cyberbezpieczeństwa, zdrowia psychicznego, relacji rówieśniczych, relacji rodzinnych. Przekazano numery telefonów zaufania oraz adresy organizacji i placówek pomocowych. Część szkół zapoznawało rodziców z problemem przemocy poprzez gazetkę tematyczną umieszczoną przy głównym wejściu do szkoły.

Prowadzenie pracy indywidualnej z rodzicami uczniów w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

We wszystkich szkołach prowadzono poradnictwo indywidualne dla rodziców w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, opiekuńczo-wychowawczych tak, by rodzinne środowisko wychowawcze było bezpieczne dla dzieci i sprzyjało ich rozwojowi. Łącznie udzielono 217 porad indywidualnych dla rodziców uczniów szkół podstawowych oraz 128 dla rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych. Niektóre szkoły organizowały zespoły wychowawcze (indywidualna praca z rodzicami realizowana w zespołach klasowych składających się z wychowawcy klasy oraz pedagoga szkolnego). Pedagodzy szkolni prowadzili stałą edukację rodziców nakierowaną na stosowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

Prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

We wszystkich szkołach podstawowych oraz średnich prowadzono dla uczniów zajęcia w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej w formie projektów, akcji i programów. Były one prowadzone przez nauczycieli, pedagogów oraz zewnętrzne firmy szkoleniowe, jak np. Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach, Instytut Profilaktyki Zintegrowanej. Zrealizowano m.in. warsztaty profilaktyczne pn. Cyberbezpieczeństwo: „SIEĆ” nie musi oznaczać „pułapka”, warsztaty specjalistyczne „Wybieram szacunek” prowadzone przez terapeutę i psychologa z Centrum Zdrowia Psychicznego w Tarnowskich Górach, warsztaty profilaktyczne „STOP HEJT” realizowane w Tarnogórskim Centrum Kultury przy współpracy z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach i KPP w Tarnowskich Górach. W jednej ze szkół podstawowych zorganizowano tydzień przeciwdziałania przemocy rówieśniczej w ramach ogólnopolskiej inicjatywy MEN, warsztaty „Ratownicy Marzeń” prowadzone przez specjalistów Pracowni Rozwoju Społecznego. W większości szkół odbywały się spotkania dla uczniów z funkcjonariuszami Policji, kuratorem, którzy przeprowadzali pogadanki na temat cyberprzemocy, demoralizacji, odpowiedzialności prawnej nieletnich, obrażania innych jako zachowania podlegającego karze.

We wszystkich szkołach tematyka przemocy rówieśniczej była podejmowana zarówno przez wychowawców podczas godzin wychowawczych, jak również przez pedagogów i psychologów szkolnych w formie pogadank, warsztatów, zajęć integracyjnych oraz indywidualnych rozmów z uczniami.

Przykładowe tematy zajęć dla uczniów realizowanych przez szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe:

- „Jesteśmy ważni dla siebie nawzajem”
- „Zachowania, które ranią”
- „Twoja relacja ma znaczenie”
- „Przemoc rani - nie ma na nią naszej zgody”
- „Bądź kumplem, nie dokuczaj”
- „Słowa mają moc, a ich energia nie gaśnie, gdy ucichną”
- „Jak bezpiecznie chronić samego siebie, zasada trzech kroków”
- „Bądź sobą i miej czyste serce”
- „Współczesne zagrożenia. Uczymy się dbać o swoje bezpieczeństwo i wiemy, gdzie szukać pomocy”
- „Wybieram szacunek”

Ogółem w 2025 roku zorganizowano 341 różnych zajęć edukacyjnych i profilaktycznych dla 10 132 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

II. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Zadanie 1

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową.

W trakcie realizacji procedury Niebieskie Karty grupa diagnostyczno-pomocowa koncentruje swoje działania wokół zatrzymania zjawiska przemocy i wsparcia rodziny w trudnej sytuacji. Osobom doświadczającym przemocy oferowane jest wsparcie materialne, pomoc w formie pracy socjalnej oraz wszelkiego rodzaju poradnictwo. W 2025 roku:

- 174 rodzin było objętych procedurą Niebieskie Karty,
- 34 rodziny z problemem przemocy skorzystały z różnych form wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym z pomocy finansowej, wsparcia asystenta rodziny lub usług opiekuńczych,
- 37 osób było objętych pracą socjalną,

- 8 osób uczestniczyło w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy w MOPS,
- 10 osób uczestniczyło w zorganizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny warsztatach samoobrony dla kobiet doświadczających przemocy,
- 10 osób uczestniczyło w zorganizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny warsztatach kompleksowej samoobrony i treningu asertywności WenDo,
- 50 osób (48 kobiet i 2 mężczyzn) skorzystało ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, medycznego oraz prawnego w Tarnogórskim Ośrodku Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- 8 osób doświadczających przemocy korzystało z terapii indywidualnej w Tarnogórskim Ośrodku Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- 49 osób (48 kobiet oraz 1 mężczyzna) uczestniczyło w programie adresowanym dla osób uwikłanych we współuzależnienie i przemoc domową, który od wielu lat realizuje Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej,
- 25 osób doświadczających przemocy domowej było objętych wsparciem psychologicznym w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (poradnictwo odbywało się w placówce MOPS),
- 2 osoby skorzystały z indywidualnego poradnictwa i wsparcia psychologicznego w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- 9 osób skorzystało z bezpłatnej pomocy prawnej świadczonej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- 3 osoby, w tym matka z dzieckiem w wieku niemowlęcym znalazły schronienie w funkcjonującym w ramach struktury MOPS Zespole Mieszkań Treningowych i Wspomaganych. Zostały tam umieszczone w związku z występującą w rodzinie przemocą,
- Dzieci z rodzin, w których prowadzona jest procedura Niebieskie Karty każdorazowo obejmowane były wsparciem psychologiczno-pedagogicznym na terenie szkoły.

W 2025 roku nie miały miejsca przypadki interwencyjnego zabezpieczenia dzieci przez pracownika socjalnego w związku z występującą przemocą w rodzinie na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zadanie 2

Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doświadczające przemocy.

Informator dla osób doświadczających przemocy pn. „Tu Znajdziesz Pomoc” został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zawiera on adresy najważniejszych instytucji, placówek i organizacji działających na terenie Gminy, w których rodzina dotknięta przemocą może uzyskać pomoc. Informator jest na bieżąco aktualizowany i rozpowszechniany wśród osób biorących udział w procedurze Niebieskie Karty. Na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej znajdują się podstawowe informacje charakteryzujące zjawisko przemocy domowej oraz dane teled adresowe Zespołu Interdyscyplinarnego.

III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Zadanie 1

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

W celu zwiększenia skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową członkowie grup diagnostyczno-pomocowych podejmowali szereg działań:

- Osoby, które w procedurze Niebieskie Karty wskazane są jako podejrzewane o stosowanie przemocy wobec bliskich były informowane o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy oraz o możliwościach podjęcia odpowiedniej terapii. Informacje te każdorazowo przekazuje dzielnicowy podczas pierwszego kontaktu z rodziną, jak również podczas posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.
- 9 osób (8 mężczyzn i 1 kobietę) skierowano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który co roku prowadzony jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. 3 osoby program ukończyły, 1 zadeklarowała uczestnictwo w programie w innym mieście w związku ze zmianą miejsca zamieszkania, pozostałe 5 osób będzie realizować program w 2026 roku.
- 3 osoby stosujące przemoc domową wzięły udział w programie psychologiczno-terapeutycznym. Program ten jest kontynuacją programu korekcyjno-edukacyjnego.
- 37 osób z występującym problemem alkoholowym zgłoszono do GKRPA celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Zadanie 2

Izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doświadczających przemocy.

Zatrzymanie osób stosujących przemoc domową:

- 20 osób zostało zatrzymanych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy
- 10 osób zostało umieszczonych w izbie wytrzeźwień
- 2 osoby zostały umieszczone w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych

Liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy Policji:

- nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia - 20
- zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej – 28
- zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej – 28
- zakazów wstępu do miejsc, do których osoba doznająca przemocy uczęszcza - 7

W 2025 roku na terenie miasta Tarnowskie Góry Prokurator Rejonowy zastosował środki zapobiegawcze wobec 18 osób, w tym:

- wobec 2 osób w postaci nakazu opuszczenia mieszkania.
- wobec 2 osób w postaci zakazu kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną.
- wobec 2 osób w postaci zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej.
- wobec 15 osób w postaci dozoru Policji.
- wobec 2 osób w postaci tymczasowego aresztowania.

IV. Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy.

Zadanie 1

Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz osoby wchodzące w podstawowy skład grup diagnostyczno-pomocowych, tj. pracownicy socjalni MOPS oraz dzielnicowi KPP systematycznie podnoszą swoje kompetencje zakresu przeciwdziałania przemocy domowej uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach.

Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 9a pkt 5a) osoba nowo powołana do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tarnowskich Górach odbyła obowiązkowe szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Szkolenie zostało zorganizowane i sfinansowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach. Wśród omawianych tematów pojawiły się następujące zagadnienia:

- problematyka przeciwdziałania przemocy domowej w świetle Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz akty wykonawcze;
- zagadnienia prawa karnego, rodzinnego, opiekuńczego, cywilnego korelujące ze sprawami dot. przemocy domowej;
- zadania i praca zespołów interdyscyplinarnych;
- realizacja procedury Niebieskie Karty;
- metodyka pracy grup diagnostyczno-pomocowych;
- portret psychologiczny osoby doświadczającej przemocy;
- specyfika funkcjonowania osób stosujących przemoc.

23 osoby – członkowie ZI oraz grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczyły w szkoleniu organizowanym i finansowanym przez Zespół Interdyscyplinarny pn. „Stosowanie w praktyce przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

5 pracowników socjalnych Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz przewodnicząca ZI uczestniczyło w szkoleniach:

- „Zadania i kompetencje członków grupy diagnostyczno-pomocowej. Prowadzenie procedury Niebieskie Karty ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka i roli oświaty w działaniach pomocowych”,
- „Dokumentacja procedury Niebieskie Karty”,

- „Dziecko w Procedurze Niebieskie Karty – kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia zdrowia i życia dziecka”,
- „Spór, konflikt czy przemoc. Jak prawidłowo rozpoznać przemoc domową”.

2 pracowników socjalnych Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy brało udział w szkoleniu wyjazdowym pn. „Standardy, dokumentacja i dobre praktyki – przygotowanie do kontroli zadań gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz prawne aspekty procedury „Niebieskie Karty”.

4 osoby (2 pracowników socjalnych MOPS, 2 funkcjonariuszy KPP) wzięło udział w konferencji „Interdyscyplinarność instytucji – skuteczna pomoc osobom objętym procedurą „Niebieskie Karty” z problemem alkoholowym”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach, Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach.

2 pracowników socjalnych Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej uczestniczyło w konferencji pn. „Obalamy mity – reaguj na przemoc. Rola instytucji w sytuacji przemocy i uzależnienia”.

Zadanie 2

Doskonalenie strategii współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W skład powołanego przez Burmistrza Miasta Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tarnowskich Górach wchodzi:

- prokurator Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach - Lidia Dolibóg;
- specjalista terapii uzależnień Tarnogórskiego Ośrodka Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ w Tarnowskich Górach - Małgorzata Fatek-Skobel;
- przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowskich Górach - Kajetan Kansy;
- przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Magdalena Ceglarek-Furman (od 05/2025 r.)

- mediator Polskiego Centrum Mediacji filia w Tarnowskich Górach - Karolina Koczyba;
- główny specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - Anna Kozłowska – zastępca przewodniczącej;
- kurator Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach - Zofia Nazwalska;
- pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Tarnowskich Górach - Beata Piegza;
- kierownik I Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach - Ryszard Preg;
- kurator Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach - Piotr Żyłka;
- z-ca dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach - Ewelina Janik-Holewa - przewodnicząca.

Zespół stanowi najważniejszy element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, gdyż ma na celu skupienie przedstawicieli wszystkich instytucji i służb z terenu Gminy, których wspólne działania mogą kompleksowo przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej i stworzenia systemu wsparcia dla osób i rodzin, dotkniętych przemocą.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach, Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe, które pracują z rodziną uwikłaną w przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się m.in.

- diagnozowaniem problemu przemocy domowej w środowisku lokalnym,
- wypracowaniem zasad postępowania dotyczących współpracy poszczególnych służb,
- rozpowszechnianiem informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym,
- organizowaniem działań profilaktycznych.

Atutem wynikającym z pracy zespołowej jest jej interdyscyplinarny charakter służący skutecznemu działaniu na rzecz osób bezpośrednio dotkniętych przemocą. Sprzyja on integracji środowisk działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, zacieśnianiu współpracy między przedstawicielami poszczególnych instytucji, umożliwiając wykorzystanie informacji będących w posiadaniu poszczególnych służb, w celu zapewnienia kompleksowej pomocy

rodzinom dotkniętym przemocą. Realizacja procedury Niebieskie Karty przez członków grup diagnostyczno-pomocowych, zwłaszcza pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów szkolnych, kuratorów pozwala wzmocnić monitoring środowisk dotkniętych przemocą, który prowadzony jest w oparciu o wspólnie opracowany plan działania adresowany do poszczególnych członków rodziny. Problemy rodzin dotkniętych przemocą domową mogą być bowiem skutecznie rozwiązywane jedynie przy efektywnej współpracy różnych osób i instytucji.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na dwa miesiące. W 2025 roku odbyło się 8 posiedzeń ZI.

Zgodnie z art. 9a pkt 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych lub zawodowych. Większość czynności związanych z prowadzeniem procedury Niebieskie Karty spoczywa na pracownikach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy zgodnie z w/wym. ustawą odpowiedzialni są za obsługę organizacyjno-techniczną. Zastępca dyrektora MOPS pełni również funkcję przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego.

W strukturach MOPS funkcjonuje zespół ds. przeciwdziałania przemocy składający się z pięciu pracowników socjalnych, w tym trzech specjalistów pracy socjalnej z rodziną z problemem przemocy. Zespół mieści się przy ul. Sienkiewicza 8. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w pełni realizuje procedurę Niebieskie Karty, do jego zadań należy:

- prowadzenie rejestru Niebieskich Kart,
- tworzenie bazy danych,
- obsługa oprogramowania przeznaczonego do dokumentowania prac Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- organizowanie i koordynacja spotkań grup diagnostyczno-pomocowych,
- prowadzenie dokumentacji oraz korespondencji (zaproszenia i wezwania dla stron, protokoły z każdego posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych, pisma do sądu, prokuratury i innych instytucji),
- monitoring sytuacji wszystkich rodzin dotkniętych przemocą,
- organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- sporządzanie rocznych sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jak również z realizacji Programu,

- prowadzenie pracy socjalnej z rodziną.

PODSUMOWANIE

Ukazanie rzeczywistych rozmiarów zjawiska przemocy domowej jest niemożliwe, ponieważ wiele jej przypadków przez lata zamknięta jest w czterech ścianach, rozgrywa się w milczeniu i nigdy nie zostaje ujawniona. Dlatego też jednym z założeń realizowanego Programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat przemocy oraz zmiana postaw wobec zjawiska przemocy. Upowszechnianie informacji o obowiązujących procedurach i możliwych formach pomocy ma stanowić realne wsparcie dla osób doznających przemocy domowej. Procedura Niebieskie Karty przyczynia się do zapewnienia kompleksowej pomocy członkom rodzin z problemem przemocy, a w szczególności dzieciom, które niejednokrotnie są krzywdzone przez swoich najbliższych, a zawsze są świadkami przemocy.

Gwarantem profesjonalizacji działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy jest ciągle podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb i instytucji działających w tym obszarze.

Z uwagi na złożoność problemu przemocy istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność udzielanej pomocy jest współdziałanie lokalnych instytucji. Zasadnym jest zatem ciągle usprawnianie i wzmacnianie współpracy interdyscyplinarnej.